

ĐỀN THÁNH CAO ĐÀI DƯỚI MẮT NGƯỜI CÔNG GIÁO

CHỖN SƠN LÂM 山林

MOUNTAIN AND FOREST AREA = SƠN LÂM

(Sơn là núi, Lâm là rừng). Chỗn sơn lâm là chỗn rừng núi. Chữ Sơn Lâm ở đây ý nói là những biểu tượng chứng tỏ rằng nơi đây có rừng lẫn có núi. Thực tế thì Tòa Thánh Tây Ninh trước kia là khu rừng Cẩm, khi người Pháp sang đô hộ Việt Nam thì họ chiếm cứ cả đất đai, sông núi làm tư hữu. Khi Hội Thánh Cao-Đài được lệnh Đức Lý dạy đi tìm đất cất Thánh Thất thì tìm đến khu rừng này và mua lại của người Pháp tên Aspar. Tòa Thánh được tọa lạc trên vùng đất 96 mẫu do Bà Lâm Hương Thanh và Ông Nguyễn Ngọc Thơ xuất tiền ra mua. Người có công bứng gốc phá rừng làm nên các Đền Điện và Dinh thự nguy nga như ngày nay đều do bàn tay khởi xướng của Đức Thượng Phẩm Cao Quỳnh Cư. Theo bản đồ chỉ vẽ của Đức Lý thì hình dáng Đền Thánh có dạng chữ SƠN, nghĩa là nhìn vào mặt tiền Đền Thánh hai lầu chuông và trông là hai ngạnh, hiệp với lầu Nghinh Phong Đài, thành ra chữ SƠN 山 thứ nhất. Hai ngạnh này hiệp với lầu Bát Quái Đài thành chữ Sơn thứ hai..và tiếp tục thì Đền Thánh này có đến 7 chữ Sơn, nên còn gọi là THẤT SƠN. Như thế nơi đây là Thất Sơn vô vi, đối lại châu Đốc là Thất Sơn hữu hình. Lại nữa nơi đây có chùa ra hai khu rừng nhỏ, hai bên mặt tiền của Đền tượng chữ LÂM. Khi ghép lại thành chữ SƠN LÂM.山林. Đền Thánh được cất theo kiểu võ trên Thiên đình chính là Tòa Bạch-Ngọc-Kinh tại thế. Cảnh “Sơn Lâm“ là Tòa Thánh Cao Đài Tòa Thánh Tây Ninh, dưới mắt người Công Giáo nhìn ra nơi Chúa đến và ngự trong nguon hội này. Đây muốn nói nơi Tòa Thánh này đủ ý nghĩa của SƠN LÂM trong tinh thần đạo pháp của Cao-Đài có liên hệ qua lời tiên tri của Chúa Cứu thế. Lời Bà Nữ Đầu sư Hương Hiếu kể lại rằng: Sau ngày Đền Thánh được Khánh Thành (1955) ít lâu thì có một vị Linh Mục người Tây Phương, có bằng Tiến sĩ Thần học, biết 6 thứ tiếng trên thế giới, lại biết nói và viết rành tiếng Việt và Trung hoa, nhưng Bà lại quên tên vị Linh Mục này. Khi Linh mục viếng, quan sát bên ngoài lẫn bên trong Đền, xong rồi Ông ra ngoài- bên hông Đền Thánh- đoạn qui xuống lạy vô Đền (lạy và qui theo kiểu người Công giáo). Có người Đạo thấy vậy mới đến mời ông vào lạy bên trong Đền, trước Bửu Điện mới đứng qui cách Cao Đài. Vị Linh Mục trả lời: “Tôi lạy đây là lạy chỗ Cha ta đến. Rồi lát nữa tôi vào bên trong Đền Thánh mà lạy nơi Cha ta ngự”. Người kia nói: Xin ông nói thêm cho rõ. Vị Linh Mục tiếp: Trong Thánh Kinh Tân ước nói Đức Chúa Jésus-Christ có tiên tri “Trong 2.000 năm, Cha ta sẽ đến các ngươi một lần nữa, chỗ Cha ta đến là SƠN LÂM, xung quanh nhiều CON MẮT. Các ngươi muốn thấy Cha ta, đầu óc các ngươi phải minh mẫn và sáng suốt, tâm hồn các ngươi phải có lòng Thành khẩn và Tín ngưỡng hiệp lại mới thấy Cha ta”. Từ lâu đã có nhiều người đi tìm chỗ Cha ta đến, họ lên Hy-Mã-Lạp-Sơn, lên non cao rừng thẳm mà tìm không thấy; còn nơi Cha ta ngự là một “con vật linh động”, xung quanh có nhiều CON MẮT”. Nghĩ rằng phải tìm ra con quái vật, nên họ bỏ luôn không đi tìm nữa. Ngày nay thì tôi đã tìm thấy “chỗ Cha Ta đến” rồi. Chỗ Cha ta đến là Đền Thánh đây, còn nơi Cha ta ngự là bên trong Đền Thánh tại Quả Càn Khôn. Ông nói xong, ngồi xuống lấy một cái que vạch lên đất: vừa gạch vừa giải thích: Đền Thánh là một nét dài ở giữa, Đông lang và Tây lang là nét ngắn hai bên, Hậu điện là một nét ngang sau cùng làm thành chữ SƠN 山 (Sơn là núi). Hai đám rừng thiên nhiên trước Đền Thánh là chữ LÂM 林 Tức nhiên mỗi một chữ MỘC 木 là cây tượng cho một khu rừng, hai chữ đứng ngang nhau thành chữ Lâm là thế. Như vậy tôi đã tìm thấy chỗ Cha ta đến là Đền Thánh, còn “bên trong là chỗ Cha ta ngự”. Đền Thánh nếu nhìn ngang giống như Con Long Mã qui, nhưng nếu nhìn từ phía trước nhìn tới, thì thấy con Long Mã đang múa (Rõ là con vật linh động). Xung quanh có nhiều CON MẮT tức nhiên là chung quanh Đền theo những ô cửa sổ có trang trí hình Con Mắt tức là THIÊN NHÂN THẦY vậy. Vị Linh Mục nói tiếp: Đền Thánh là cái mình Con Long Mã: Hiệp Thiên Đài có lầu chuông và lầu trống cao vút lên là hai cái sừng của Long Mã. Nghinh Phong Đài nơi phần trên của Cửu Trùng Đài: ở giữa có Quả địa cầu, trên quả Địa cầu có hình Long Mã chạy từ Đông sang Tây mang Hàm

Ấn (Lạc Thu- Hà Đồ) mà con Long Mã mang trên lưng gọi là LONG MÃ PHỤ HÀ ĐỒ. Trên nóc Bát Quái-Đài có một cái lầu 8 góc (Bát giác). Trên nóc Bát Quái Đài là ba vị Phật ngự tượng cái đuôi của Long Mã. Nóc Đền Thánh giả lợp bằng ngói móc (ngói vảy cá) tượng vảy của con Long Mã. Xung quanh Đền Thánh có nhiều Thiên Nhân tức là “Con vật linh động xung quanh có nhiều Con Mắt”. Đền Thánh nhìn ngang sẽ thấy dáng Long mã đang quỳ, đầu thấp, mông cao. Nếu nhìn từ phía trước, như thấy Long Mã đang múa, miệng há ra (đây là một sự hình dung, tưởng tượng, chứ Đền Thánh vẫn là bằng xi măng và vôi cát) điều ấy ứng vào câu của Chúa nói: “Các ngươi muốn thấy Cha ta, đầu óc các ngươi phải minh mẫn và sáng suốt, tâm hồn các ngươi phải có lòng Thành khẩn và Tín ngưỡng hiệp lại mới thấy cha ta. Đền Thánh nhìn từ phía trước: Trước là Hiệp Thiên Đài có lầu chuông, lầu trống là cặp sừng của Long Mã. Đền Thánh chỉ có một cửa vào là miệng của Long Mã (khác với nhà thờ hay chùa chiền thì có ba cửa vào). Trên có bao-lon là hàm trên của Long mã, dưới có 5 bậc thêm là hàm dưới của Long Mã có râu. Hai chữ NHƠN NGHĨA trên đầu có hai câu Liễu là cặp mắt của Long Mã. Đức Phật Di-Lạc ngồi trên nóc Hiệp-Thiên-Đài là cái đầu con Long Mã. Vào bên trong Đền Thánh, muốn đến Bát-Quái Đài phải qua Hiệp Thiên Đài (nơi Hiệp-Thiên-Đài có ngai với Thất đầu Xà của Hộ-Pháp là Bí pháp luyện Đạo của Đạo Cao-Đài). Qua Hiệp-Thiên-Đài rồi, phải đi lên 9 cấp của Cửu Trùng Đài là Cửu phẩm Thần Tiên mới đến Bát Quái-Đài. Trong Bát-Quái-Đài có Quả Càn Khôn, trên Quả Càn Khôn thờ Thiên Nhân, tượng trung ngai thờ Đức Chí-Tôn, chính là Đức Chúa Cha, hay là Đức Chúa Trời mà người Công Giáo quan niệm. Đức Thượng đế cho biết đây là “Nhân thị chủ Tâm, Lưỡng quang chủ tế, Quang thị Thân, Thân thị Thiên, Thiên giả ngã dã”. Cũng có câu Hoàng Thiên hữu Thần. Đức Chí-Tôn là Đấng vô hình, thế nên dưới mắt nhiều nhà Tôn giáo, tùy theo suy luận mà tạo nên nhiều biểu tượng khác nhau để mà thờ phượng, ví như thờ Thần Mặt Trời là ngai Thượng đế, có nơi thờ bằng tám vải điều cũng có ý nghĩa Trời. Vị Linh Mục nói tiếp: Đạo Công giáo, Đức Chúa Jésus Christ chỉ vào trái Tim của Ngài mà nói: các ngươi hãy thờ Lương tâm của các ngươi, mà thờ Lương tâm tức là thờ Đức tin, mà thờ Đức tin tức là thờ Đức Chúa Trời đó vậy. Đạo Cao Đài lấy CON MẮT làm biểu tượng thờ Lương tâm. Đạo Công Giáo lấy quả tim làm biểu tượng thờ Lương tâm chỉ là MỘT. Như vậy Bát-Quái-Đài trong Đền Thánh là nơi Cha Ta ngự, không còn chỗ nào khác. Vị Linh Mục ấy giải thích xong rồi nói: Tôi sẽ thông báo cho toàn nhân loại trên Quả Địa cầu này biết rằng: Tôi đã tìm thấy “CHỖ CHA TA ĐẸN VÀ NƠI CHA TA NGỰ” như lời tiên tri của Đức Chúa Jésus Christ trong Thánh Kinh Tân Ước của Công giáo: là Đền Thánh của Đạo Cao Đài là TÒA THÁNH TÂY NINH.

Dear all friend who is Christian, please read all this story my share. Thanks all!
Bạn nào đạo Thiên Chúa (Công Giáo) thì cố gắng đọc hết bài viết này nhé. Bài mình dùng song ngữ phiên dịch Anh Việt. Xin cảm ơn)

CAO DAI TEMPLE UNDER CHRISTIAN EYES ĐỀN THÁNH CAO ĐÀI TRONG MẮT NGƯỜI CÔNG GIÁO

MOUNTAIN FOREST PLACE (San Lin山林)

San山 is mountain, Lin 林 is Forest. San Lin 山林 is mountain Forest. San Lin 山林 word means to symbolisms to explain that forest and mountain are here. In reality, before Cao Dai Temple place was forbidden forest. Before French dominated Vietnam, they occupied both land and mountain rivers as their private properties. When Caodai Sacerdotal Council obeyed Ly-Tai-Peo (De lee)’s teaching to find land and build a Temple, they founded to this forest and bought it from a French named Aspar. Cao Dai Temple was built within 96 hectares from spending of

Mrs. Lam Huong Thanh and Mr. Nguyen Ngoc Tho. People who has merit in reclaiming this forest to build the splendid Temple and Sanctuaries as we can see them nowadays is His Holiness Thuong Pham Cao Quynh Cu. According to His Holiness Ly (De Lee)'s teaching map, the Temple has a shape like a San山 word (mountain). It means that when looking at Cao Dai façade, two towers of bell two drum are two lines combined with , it show the way got two prong, united with Nghinh Phong Dai/Dome of Canonization to become the first San 山 (mountain) word. These two lines unite with Bát Quái Đài/Eight Diagrams of Caodaiism to become the second San山 (mountain) word... and continue, the Caodai Temple has 7 San 山 words. So it is called as Seven Mountains 七山 (7 mountain-That Son) consequently, this place is the incorporeal Seven Sans七山 (That Son), and Châu Đốc (belonging An Giang province) is the visible Seven Mountains (That Son七山). Moreover, the place also has two areas of Small Mountain belonging two sides of the Caodai Temple and they shows the "Forest" word. When combining together, we have "Son Lâm"/Forest Mountain. The Cao Dai Temple was built with a type like the Celestial Court/Thiên Đình as the Heaven/White Jade Palace/Bạch Ngọc Kinh on the underworld. The stature of San Lin 山林(Forest Mountain) is the Tây Ninh Caodai Temple. Cao Dai Tay Ninh Temple in the the Christian eye's is God coming and staying in this period. This means that this Cao Dai Temple gets completed meaning of San Lin山林(Mountain Forest) in the Spiritual direction of Cao Dai related with the Christ's prophecy. The Female Cardinal Huong Hieu told: after Cao Dai Temple inaugurated in 1955, and it spent a short time, there was one Western priest having the doctor certification in theology, who could speak 6 languages, could speak Vietnamese and Chinese very well but she forgot his name. When the priest visited Cao Dai Temple, looked inside and outside, He went outside of Temple edge, kneeled and kowtowed the Temple (follow the Christian rites). One Caodai disciple invited him to enter the Temple to kowtow in front of Altar as the Caodai rite, the Priest answered: "My kowtow is the kowtow toward the position that my Father came. After that I will enter inside to kowtow the position that my Father is seated". The Caodai disciple said: "Could you please explain clearly?". The priest continuously said: "in New Testament Bible, the Jesus Christ prophesied: within 2,000 years, my Father will come to you one more time. My Father's coming is at San Lin 山林 (Mountain Forest) with many surrounding Eyes. If you want see my Father, your mind must be smart and wise, your spirit must be sincere with belief united". "Many people have been seeking my Father's coming place by going to Ma Lap Son Mountain, going to high mountains and deep forests but they could not find while my Father's staying place is a lively animal with many surrounding Eyes. They re-thought and imagined about monster, thus they stopped seeking more. Nowadays, I have found my Father's coming place already. My Father's coming place is this Temple and my Father's staying place is inside of Temple at the Heavenly Globe/Quả Càn Khôn". After speaking, he sited down and used a stick to draw on land. While he was drawing, he explained: the Cao Dai Temple is a long line in the middle , oriental outbuiding - occidental outbuilding/Đông Lang -Tây Lang are a short line belonging two sides, Hậu Điện/Building at the back of Temple show "San" word (mountain). Two Forests in front of Temple show "Lin" word (Forest); it means that every Mu 木 represents the tree as a forest to unite to Lin林 (Forest). So I found my Father's coming place as the Cao Dai Temple and internal place is my Father's staying place". If looking at the Temple across, it seems to be like a Long Mã kneeling (a supernatural animal, having horse body, dragon horse). However, if looking at the Temple by a front sight, it is like a Long Mã dancing (Clearly, it is a flexible animal). There are many surrounding Eyes; it means there are Eyes inside windows decorated, as

the Hoy Eye of God. The priest continuously said: the Cao Dai Temple is Long Mã body, the Divine Alliance Palace with two high towers of drum and bell are two horns of Long Mã. Nghinh Phong Đài/Dome of Canonization belonging to Cửu Trùng Đài/Nine-Divine-Plane Palace: at the middle, there is a Globe with a Long Mã running from East to West with a stamp (Hà Đồ-Lạc Thư/Book and Map appearing on Lạc and Hà Rivers). On the ridge of Octagonal Divine Palace/Bát Quái Đài, there is a tower with 8 angles (Octagonal). On the top, three statues of Buddha represent the Long Mã's tail. The Temple roof is decorated by imitation tile (tile like fish scale) to represents the Long Ma's scales. The surrounding Holy Eyes represent a flexible animal with many eyes. When looking at the Temple across, it seems a Long Ma kneeling with low head, high rump. If looking at the Temple front, it seems to be the Long Ma dancing with an open mouth (This is a picture. The Temple is made by cement, lime and sand), it is efficacious to the Jesus Christ's speech: "If you want see my Father, your mind must be smart and wise, your spirit must be sincere with belief united". The Temple is looked at the front: the Divine Alliance Palace with two towers of Drum and Bell are two horns of Long Mã. There is one one entrance as Long Mã's mouth (It is different from the Pagoda or Church with 3 entrances). Below, there is the shield/Bao Lơn as the upper jaw of Long Mã. Below, there are five steps as bottom jaw of Long Mã with hair. Two words of "Charity-Justice/Nhơn Nghĩa" with two sentences are eyes of Long Mã. The Maitreya Buddha sitting on the roof of Divine Alliance Palace is Long Mã's head. If wanting to go to the Octagonal Divine Palace, we must across the Divine Alliance Palace/Hiếp Thiên Đài (The Divine Alliance Palace has a throne of His Holiness Hộ Pháp with one seven-head snake as Esoteric Caodaism). When crossing the Divine Alliance Palace, we must go on nine steps of Cửu Trùng Đài/Nine-Divine Plane Palace as Nine Grades of Genie and Immortal. At the Octagonal Divine Palace, there is the Heavenly Globe with a Holy Eye representing the Supreme Being throne as the God according to the Christian's belief. The God lets us know "Eye is Heart, Two Lights are the master, the Light is Spirit, the Spirit is the God, and the God is me". There is another sentence "God has Spirit". The Supreme Being is invisible, thus under many religions, the different symbols are used to adore due to different reasons. For example, people adoring the Sun Genie as the God while other people adoring a piece of red cloth adore the God. The Priest continued to say: for Catholicism, the Jesus Christ denoted His heart and said: "You adore your conscience, adoring the conscience is to adore the belief, adoring the belief is to adore the God. The Caodai religion uses the symbol of eye to adore the conscience and the Catholicism used the heart to adore the conscience, both ways are One. Consequently, the Octagonal Divine Palace in Temple is my Father's staying place, there is not another place". After explaining, that Priest continuously said: "I will announce all humankind of Earth to know that: I have found my Father's staying-coming place as the Jesus Christ's prophecy in New Testament Bible of Catholicism: the Caodai religion's Temple is the Tây Ninh Holy See"

Translated by Emily Phan and Khai Tam Quach Minh Chuong.